

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzp@gov.si
www.mzip.gov.si

gp.ukom@gov.si

Številka: 37110-1/2013/46-00721214
Datum: 5. november 2013

Zadeva: Predlog 5080-348: Cena vinjet - pojasnilo
Zveza: dokument št. 092-348/2013/1 z dne 28. 10. 2013

Spoštovani,

trenutni prihodki družbi DARS d.d. ne omogočajo prihodnjega servisiranja dolga, niti ne zadostujejo prihodnjim stroškom financiranja iz reprogramiranja in refinanciranja dosedanjih bančnih posojil. Na eni strani se družba DARS d.d. sooča z izjemnim finančnim dolgom, na drugi strani pa s kazalniki, ki jo uvrščajo med prihodkovno manj uspešne operaterje avtocestnega omrežja v regiji. Tako dosega zgolj 6% stopnjo donosa prihodkov na sredstva (avstrijski ASFINAG npr. 12%).

Glede na navedeno je potrebno z različnimi ukrepi, tako s spremembami cenovne politike na področju cestninjenja osebnih in tovornih vozil kot tudi na področju racionalizacije poslovanja družbe DARS d.d., zagotoviti družbi DARS d.d. zadostna finančna sredstva, ki bodo družbo po finančnih kazalnikih približala primerljivim podjetjem v regiji, hkrati pa ji s tem zagotovila zadostna finančna sredstva za tekoče servisiranje dolga.

Iz že navedenih razlogov je Vlada Republike Slovenije sprejela paket sprememb cenovne politike na področju cestninjenja tako tovornih vozil kot tudi osebnih vozil, in sicer na način, da bodo manjši del bremena iz naslova zvišanja cene cestninjenja prevzela osebna vozila, večji del bremena pa tovorna vozila, ki povzročajo bistveno večjo škodo na cestninski cestni infrastrukturi. Glede na navedeno se je cena vinjete za osebna vozila, katerih višina nad prvo je manjša od 1,30 m, zvišala zgolj za 15 € na letni ravni, medtem, ko se je cestnina za tovorna vozila cestninskega razred R3 (vozila do vključno tri osi) zvišala za 30 %, za tovorna vozila cestninskega razreda R4 (vozila z več kot tremi osmi) pa za 50 %. Poleg tega je bil za tovorna vozila ukinjen nočni popust v višini 10 %, znižani so bili predplačniški in poplačniški popusti ter spremenjena lestvica faktorjev prilagoditev višine cestnine glede na EURO emisijski razred tovornega vozila.

S spremembo cenovne politike je bil uveden tudi nov vinjetni razred, v katerega se uvrščajo vozila, katerih višina nad prvo osjo znaša 1,30 m ali več. Za slednja vozila veljajo višje cene vinjet, saj se v ta vinjetni razred uvrščajo vozila s katerimi se v pretežni meri opravlja gospodarska dejavnost, pri čemer je potrebno poudariti, da se je prometno delo s temi vozili glede na relativno nizko cene vinjete bistveno povečalo po uvedbi vinjet leta 2008. Glede na to,

da ta vozila, s katerimi se opravlja gospodarska dejavnost, sedaj plačujejo enako ceno vinjete kot ostala osebna vozila, ki jih uporabniki uporabljajo samo za lastne potrebe, predstavljajo nelojalno konkurenco avtoprevoznikemu sektorju, ki za prevozne storitve s tovornimi vozili plačuje cestnino po prevoženi razdalji.

V zvezi z zvišanjem cene letne vinjete za osebna vozila, katerih višina nad prvo osjo je manj kot 1,30 m, je potrebno povedati, da se cene vinjet od leta 2009 niso spreminjale. Evropska komisija še danes ni povsem zadovoljna s cenami naših vinjet, saj se glede na razmerje med povprečno dnevno ceno letne vinjete (cena letne vinjete/365 dni) in povprečno dnevno ceno tedenske vinjete (cena tedenske vinjete/7 dni) uvrščamo v sam vrh držav članic EU, ki imajo uveden vinjetni sistem cestninjenja. Trenutno znaša omenjeno razmerje 8,23. Evropska komisija kot primerno navaja razmerje, manjše od 1 : 4. Z zvišanjem višine cene letne vinjete na 110 € se je to razmerje bistveno popravilo in znaša 7,11.

Vinjeta pomeni plačilo za uporabo cestninske ceste, ki je prihodek družbe DARS d.d., medtem, ko je letna dajatev za uporabo vozila v cestnem prometu (v jeziku laične javnosti t.i. cestni sklad) dajatev, ki jo plačujejo samo v Republiki Sloveniji registrirana vozila in je prihodek državnega proračuna. Gre za dve povsem različni kategoriji prihodkov, ki se medsebojno ne izključujeta. Glede na to, da je letna dajatev prihodek državnega proračuna, to ne pomeni, da se sredstva zbrana iz tega naslova uporabijo za vzdrževanje državnih cest, saj ni dopustno določanje namenske porabe proračunskih prihodkov. V kolikor bi sprejeli idejo, da bi v Republiki Sloveniji registrirana vozila brezplačno uporabljala cestninsko omrežje zgolj na podlagi dejstva, da bi ob registraciji vozila plačali letno dajatev, medtem, ko bi v tujini registrirana vozila plačevala cestnino v obliki vinjete, bi to pomenilo neposredno diskriminacijo tujih uporabnikov in kršitev Pogodbe o EU, zaradi česar bi bili s strani pristojnih institucij EU zagotovo uvedeni postopki zoper Republiko Slovenije zaradi kršitve prava EU.

Glede na zgoraj navedeno menimo, da smo naredili ustrezne korake na področju spremembe cenovne politike cestninjenja, s katerimi smo minimalno obremenili nekomercialni promet, hkrati pa bistveno bolj obremenili komercialni (tovorni) promet, katerega osnovna dejavnost je opravljanje prevozov. S tem smo zagotovili dolgoročno finančno vzdržnost družbe DARS d.d., ki bo lahko s prihodki iz naslova cestninjenja osebnih in tovornih vozil redno odplačevala v preteklosti najete kredite za izgradnjo avtocestnega križa, katerih porok je država. V kolikor tega v dani situaciji ne bi storili, bi to pomenilo, da bi se morali krediti odplačevati s pomočjo finančnih sredstev državnega proračuna, kar pa bi nujno rezultiralo v zmanjšanju že tako okrnjenih socialnih transferjev kot tudi zvišanju določenih dajatev in prispevkov, ki bi zagotovili dodatne proračunske prilive za potrebe povečanih (že v preteklosti prevzetih) obveznosti. V slednjem primeru bi za odplačevanje kreditov za izgradnjo avtocestnega križa prispevali vsi davkoplačevalci, medtem, ko v primeru, da se ti krediti odplačujejo s prihodki iz naslova cestninjenja, prispevajo samo tisti, ki cestninske ceste uporabljajo in posledično tudi uničujejo.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Damijan Leskovšek, univ.dipl.prav.
podsekretar

Poslati:
- naslovniku, po e-pošti,
- zbirki dok. gradiva.

V vednost:
- ga. Liza Poljak, Kabinet ministra, tu, po e-pošti.

mag. Darja Kocjan
v.d. generalne direktorice